

Рецензія
на освітньо-професійну програму «Психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності С4 «Психологія»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Представлена освітньо-професійна програма «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» є змістовним і цілісним комплексом документів, спрямованих на підготовку конкурентоспроможних фахівців, здатних здійснювати професійну психологічну діяльність у науковій, консультативній, діагностичній, корекційній, кризовій, організаційній та освітній сферах.

Освітня програма розроблена з урахуванням актуальних потреб сучасного українського суспільства, яке потребує фахівців із ґрунтовною психологічною підготовкою, готових надавати кваліфіковану допомогу особистості, сім'ї, різним соціальним групам і організаціям. Особливої актуальності набуває підготовка психологів, спроможних працювати в умовах кризових ситуацій, психологічної травматизації, соціальної невизначеності, вимушеного переміщення населення та інших складних життєвих обставин.

Освітньо-професійна програма визначає мету підготовки здобувачів, програмні компетентності, результати навчання, форми атестації, особливості організації освітнього процесу, практичної підготовки та виконання кваліфікаційної роботи. Зміст програми забезпечує поєднання фундаментальної науково-теоретичної підготовки з набуттям практичних умінь, необхідних для розв'язання складних професійних завдань у сфері психології.

Зміст освітньої програми представлений системою взаємопов'язаних освітніх компонентів. Позитивним аспектом освітньої програми є її збалансованість, оскільки вона поєднує фундаментальну методологічну підготовку, сучасні напрями психологічної науки, цифрові технології психодіагностики, кризове та сімейне консультування, професійну супервізію, саморегуляцію й управлінські компетентності. Взаємозв'язок освітніх компонентів забезпечує послідовне ускладнення навчальних завдань і формування цілісної системи професійних знань, умінь і навичок майбутнього магістра психології.

Громадської організації «Вільна птаха» (м. Кропивницький), що займається наданням безоплатної психологічної та юридичної допомоги, а також протидією і допомогою постраждалим від сексуального чи гендерно зумовленого насильства, вважаю за необхідне окремо відзначити ті аспекти освітньої програми, які безпосередньо корелюють із діяльністю нашої організації та актуальними потребами вразливих категорій населення України.

По-перше, наявність ОК 10 «Психологічна допомога в кризових ситуаціях» є надзвичайно важливою для нашої організації, оскільки більшість наших клієнтів — це особи, які пережили сексуальне чи гендерно зумовлене насильство, домашнє насильство, вимушене переміщення, втрату близьких та

інші травматичні події. Випускники, які володіють компетентностями надання першої психологічної допомоги, роботи з гострим стресом, ПТСР, комплексною травмою та кризовими станами, можуть стати цінними фахівцями для роботи в таких організаціях, як наша, та в соціальних службах, що надають допомогу постраждалим від насильства.

По-друге, ОК 11 «Сімейне консультування» має важливе значення для роботи з сім'ями, які постраждали від насильства, оскільки часто саме в сімейному контексті виникають або загострюються проблеми насильства, конфліктів, порушень комунікації та взаєморозуміння. Випускники, які володіють навичками сімейного консультування, можуть ефективно працювати з сім'ями, що переживають кризу, допомагати відновлювати стосунки, долати наслідки травматичного досвіду та запобігати повторному насильству.

По-третє, ОК 9 «Психологія ефективної комунікації» є фундаментальним для роботи з постраждалими від насильства, оскільки такі клієнти часто мають порушення довіри, труднощі в комунікації, страх бути незрозумілими або засудженими. Випускники з розвиненими комунікативними навичками, умінням застосовувати прийоми активного слухання, емпатійного реагування та надання підтримки можуть створити безпечний простір для клієнтів і сприяти їхньому одужанню.

Також варто зазначити, що ОК 8 «Технології супервізії та саморегуляції в роботі психолога» є критично важливим для фахівців, які працюють із травмованими клієнтами, оскільки така робота несе високий ризик вторинної травматизації та емоційного вигорання. Наша організація постійно наголошує на важливості супервізії та самопомоги для психологів, і включення цього компонента до програми свідчить про розуміння розробниками важливості професійної стійкості фахівців. ОК 6 «Сучасні методи психодіагностики з використанням кібертехнологій» відкриває можливості для надання дистанційної психологічної допомоги, що є особливо важливим для ВПО, осіб з обмеженою мобільністю, мешканців віддалених районів та тих, хто з різних причин не може отримати допомогу офлайн. Наша організація активно використовує онлайн-формати для надання послуг, і випускники з цифровими компетентностями можуть ефективно працювати в таких умовах. ОК 7 «Психогенетика та психокорекція» забезпечує розуміння індивідуальних особливостей розвитку особистості, що є важливим для роботи з постраждалими від насильства, оскільки такі клієнти часто мають складну історію травматизації, коморбідні розлади та індивідуальні особливості, які потребують персоналізованого підходу до психокорекції.

В цілому освітньо-професійна програма «Психологія» другого рівня вищої освіти за спеціальністю С4 «Психологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація» повністю відповідає вимогам до такого типу документів, має комплексний та цільовий підхід для підготовки кваліфікованого магістра, який володіє фаховими навичками та компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності за даною спеціальністю.

ГО «Вільна птаха» високо оцінює якість представленої освітньої програми та рекомендує її до реалізації в освітньому процесі як таку, що відповідає актуальним потребам України у підготовці фахівців із ментального здоров'я, сприяє розбудові мережі надання психологічної допомоги вразливим категоріям населення та готує фахівців, готових до роботи з постраждалими від насильства, кризових ситуацій та інших складних життєвих обставин.

Рецензент:
Керівник ГО «Вільна птаха»

Інна КАНІВЕЦЬ